

GRÄNSVÄRDESLISTA

Riktlinjer för bedömning av utsläpp av
avloppsvatten från yrkesmässig verksamhet i
Simrishamns, Sjöbo, Skurups, Tomelilla och
Ystads kommun

Del 3

Innehållsförteckning

<i>Inledning</i>	<i>3</i>
<i>Allmänt</i>	<i>3</i>
<i>Lagar och bestämmelser</i>	<i>5</i>
<i>Olämpliga utsläpp</i>	<i>7</i>
<i>Dagvatten</i>	<i>7</i>
<i>Oönskade ämnen</i>	<i>8</i>
<i>Riktlinjer vid utsläpp</i>	<i>9</i>
<i>Avloppsvattnet skall vara behandlingsbart</i>	<i>11</i>
<i>Särskild reningsavgift</i>	<i>12</i>
<i>Olyckshändelser</i>	<i>12</i>
<i>Krav på åtgärder för branscher</i>	<i>14</i>

Inledning

Skriften du håller i din hand är en samlad presentation av riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra yrkesmässiga verksamheter.

Riktlinjerna utgör ett förtydligande av ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Allmänt

Arbetet med avloppsvattenhanteringen i SÖSK-kommunerna har i många år varit inriktat mot kretsloppstänkande och resursanvändning. Avloppsvattnet och slammet ses som en resurs som ska tillvaratas. För att detta ska bli möjligt även i framtiden måste alla i samhället hjälpas åt och eliminera föroreningar vid källan.

Avloppsreningsverken är byggda för att ta emot och rena avloppsvatten av hushållskaraktär. I domar och beslut från miljödomstol, länsstyrelse och kommunal nämnd för miljöfrågor finns villkor för avloppsreningsverken för utsläpp av det renade avloppsvattnet och slammet.

Avloppsvatten från industrier och andra verksamheter tas emot om vattnet går att behandla i ett reningsverk, det vill säga det ska innehålla biologiskt nedbrytbara ämnen, fosfor eller kväve. Våra reningsverk kan inte rena avloppsvattnet från t.ex. tungmetaller. De hamnar antingen i det utgående vattnet till recipienten eller i slammet.

Jordbruksanvändning av slam försvåras med tillförsel av tungmetaller och svårnedbrytbara organiska ämnen, miljögifter.

Reningsprocessen

Avloppsreningsverken tar emot och renar spillvatten vars sammansättning liknas hushållspillvatten. Reningsprocessen är konstruerad för att bryta ner organiskt material och minska fosfor- och kvävehalten i avloppsvattnet. Många avloppsreningsverk har processer för biologisk rening. Mikroorganismerna som är verksamma vid reningen är känsliga för giftiga eller på annat sätt störande ämnen i avloppsvattnet. Det kan gälla miljöfarliga ämnen som vissa tungmetaller eller oönskade organiska ämnen. Till dessa hör bland annat sådana som är giftiga, svårnedbrytbara, bioackumulerande eller de som stör kvävereningen. Exempel på miljöfarliga kemiska produkter som kan vara giftiga för vattenlevande organismer är vissa klorföreningar, framkallningskemikalier och biocider, svårnedbrytbara ämnen som PCB, PAH och vissa typer av tensider. Detta innebär att höga krav måste ställas på avloppsvattnets sammansättning för att den biologiska reningen ska fungera optimalt.

Egen rening

Avloppsvatten som inte är behandlingsbart i avloppsreningsverket renas i egen reningsanläggning innan avledning sker till kommunal anläggning eller till recipient. Andra alternativ är sluten reningsprocess eller omhändertagande som farligt avfall.

Slam

Vid rening avskiljs slam som innehåller näringsämnen som kväve och fosfor samt mullbildande ämnen. Det är därför ett utmärkt jordförbättringsmedel. En förutsättning för att slam ska kunna användas i jordbruket är att det har ett lågt innehåll av oönskade ämnen, som vissa metaller och svårnedbrytbara organiska ämnen. Därför är det viktigt att slammet inte förorenas.

Dagvatten

Dagvatten ska inte vara kopplat till spillvattennätet. Fastighetsägare måste ha kunskap om ledningsnätet inom sin fastighet och ansvarar för att avledning av dag-, dränerings- och spillvatten sker enligt VA-huvudmannens anvisningar.

Begreppsförklaring

Spillvatten

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industrier och andra verksamheter. Spillvatten leds till avloppsreningsverket och renas innan det släpps ut i recipienten, d v s vattendraget, sjön eller havet som mottar utsläppet.

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som avleds från tak, gator, parkeringsytor och andra hårdgjorda ytor. Dagvatten leds oftast direkt till recipient utan rening.

Lagar och bestämmelser

Det finns ett antal lagar och bestämmelser som reglerar anslutning av industriellt avloppsvatten till avloppsreningsverk. Här följer en översikt över de viktigaste bestämmelserna.

Vattentjänstlagen

Lagen(2006:412) om allmänna vattentjänster, Vattentjänstlagen, reglerar ansvaret för vattenförsörjning och avloppshantering inom fastställda verksamhetsområden.

Den som driver en allmän VA-anläggning är huvudman för anläggningen. En allmän VA-anläggning ska brukas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller uppstår svårigheter att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Abva

Huvudmannen meddelar med stöd av vattentjänstlagen "Allmänna bestämmelser för användande av kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning" (ABVA).

I ABVA finns bland annat bestämmelser om avledning av spill- och dagvatten och vad som får tillföras avloppsvattnet. Den som vill avleda spillvatten är skyldig att informera om sin verksamhet så att huvudmannen kan bedöma om utsläppen är acceptabla för ledningsnät och avloppsreningsverk. Huvudmannen kan begära att brukaren utför egenkontroll av sin verksamhet i form av provtagning och journalföring. Huvudmannen har vid behov rätt att låta undersöka VA-installationen och utföra den provtagning som anses nödvändig. Provtagningspunkt för representativ provtagning bör finnas. Erforderlig provtagning och analys bekostas av brukaren.

Gränsvärdeslista - Riktlinjer för utsläpp

Riktlinjerna är ett förtydligande av ABVA.

Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter innehåller riktvärden för högsta tillåtna halter av vissa ämnen vid utsläpp till det allmänna VA-ledningsnätet. Riktlinjerna måste uppfyllas för att ledningsnätet och reningsprocessen inte ska påverkas samt för att slutprodukterna, slam och renat vatten, ska ha hög kvalitet.

Miljöbalken

Miljöbalken (1998:808) är en övergripande lagstiftning som rör all miljöpåverkan.

Lagen syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Till miljöbalken finns förordningar och föreskrifter med ytterligare bestämmelser. I miljöbalkens andra kapitel finns ett antal allmänna hänsynsregler som ger uttryck för bland annat principen om bästa möjliga teknik, försiktighetsprincipen och kunskapskravet. Produktvalsprincipen innebär att produkter som kan skada människors hälsa och miljön inte ska användas om de kan ersättas av produkter som kan antas vara mindre farliga.

Miljöfarlig verksamhet

Förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd behandlar tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet.

I förordningen finns en förteckning över miljöfarlig verksamhet för vilken tillstånds- eller anmälningsplikt gäller. Prövning görs av miljödomstolen eller länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Anmälan ska göras till kommunens miljönämnd. Utsläpp till avloppsnätet ska alltid godkännas av huvudmannen förutom av den myndighet som avgör tillstånds- eller anmälningsärendet. Villkoren som fastställs vid prövningen gäller jämsides med de villkor som finns i vattentjänstlagen och i ABVA.

Egenkontroll

I förordningen (SFS 1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll finns bestämmelser om verksamhetsutövers kontroll av den egna verksamheten för att motverka eller förebygga olägenhet för människors hälsa eller påverkan på miljön.

Den som bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken är skyldig att dokumentera det organisatoriska ansvaret för miljöfrågor. Rutiner ska finnas för fortlöpande kontroll av utrustning för drift och övervakning. Riskerna med verksamheten från miljö- och hälsosynpunkt ska fortlöpande identifieras och bedömas. Kemiska produkter som hanteras inom verksamheten ska förtecknas. Driftstörningar som har betydelse ur miljösynpunkt ska omgående meddelas till tillsynsmyndigheten. Egenkontrollen ska dokumenteras.

Olämpliga utsläpp

Skador eller störningar kan uppstå i ledningsnätet, avloppsreningsverket och recipienten vid olämpliga utsläpp.

Avloppsreningsverken ska enligt ABVA ta emot spillvatten vars sammansättning liknar hushållspillvatten. Avloppsreningsverken är inte skyldiga att ta emot avloppsvatten som med större fördel kan avledas på annat sätt. Spillvatten från industrier och andra verksamheter ska inte rutinemässigt anslutas till allmänna avloppsreningsverk utan den bästa lösningen ska väljas. Bästa tillgängliga reningsteknik bör tillämpas för att förhindra oönskade utsläpp vare sig det gäller utsläpp till avloppsnätet eller direkt till recipienten. Rening av processvatten nära källan är ofta att föredra när det gäller att uppnå bästa möjliga resultat.

Olämpliga utsläpp kan ge upphov till olika typer av skador eller störningar på vägen mellan anslutningspunkten och den recipient (hav, sjö, vattendrag eller grundvatten) där avloppsreningsverkets renade vatten släpps ut.

I ledningsnätet genom

- explosion
- igensättning
- korrosion

I avloppsreningsverket

- förgiftning av mikroorganismerna i den biologiska reningen
- överbelastning
- försämrad kemisk rening
- försämrade slamegenskaper och/eller slamkvalitet
- försämrad syreupptagningsförmåga för mikroorganismer i aktivt slam

I recipienten genom

- påverkan från ämnen som inte är behandlingsbara i avloppsreningsverket

I arbetsmiljön genom hälsorisker orsakade av

- flyktiga lösningsmedel
- svavelväte
- cyanväte
- allergiframkallande ämnen
- frätande ämnen
- luktproblem

Dagvatten

För att minska mängden ovidkommande vatten till våra avloppsreningsverk tillåts normalt inte att dagvatten avleds till spillvattennätet.

Dagvattnets föroreningsinnehåll beror på vilka ytor vattnet passerar. Vissa ytor kan ge ett stort tillskott av exempelvis metaller och oljor. I de flesta kommuner avleds dagvatten till närmaste vattendrag utan någon rening. Det kan därför ställas krav på att dagvattnet ska renas inom fastigheten innan det avleds till en recipient. Dagvattnet ska inte avledas till spillvattennätet då det kan orsaka överbelastning, bräddning eller andra driftproblem i ledningsnätet och avloppsreningsverken. Dagvattnets innehåll av metaller och andra oönskade ämnen förorenar dessutom avloppsslammet. Föroreningsbelastningen begränsas effektivast och oftast billigast vid källan. Därför ska alltid möjligheterna till ett lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) vid ny- eller ombyggnation undersökas. Huvudmannen för VA-verksamheten är inte skyldig att ta emot dagvatten från fastighet, för vilken avledning av sådant vatten med större fördel kan ske på annat sätt. Huvudmannen arbetar fortlöpande med att minska mängden ovidkommande vatten som belastar spillvattennätet och avloppsreningsverket.

Oönskade ämnen

Oönskade ämnen, som vissa metaller och organiska ämnen, får inte avledas till avloppsnätet.

Till oönskade ämnen hör bland annat ämnen som är giftiga, svårnedbrytbara eller bioackumulerbara (byggs in i levande organismer). Ett ämnes miljöpåverkan bestäms utifrån ämnets nedbrytbarhet och vattenlöslighet, ämnets akuta giftighet, annan påverkan på den biologiska reningen samt risken för att det lagras upp i levande organismer. Det finns testmetoder för att undersöka dessa egenskaper hos avloppsvattnet från en viss verksamhet. Huvudmannen kan utifrån ett sådant test bedöma om avloppsvattnet är lämpligt att renas i kommunens reningsverk.

Verksamhetsutövaren är enligt lag skyldig att hålla en förteckning med aktuella varuinformationsblad över kemiska produkter som används i verksamheten. Där ska produktens sammansättning och egenskaper redovisas. Produkter med miljöfarliga egenskaper ska undvikas. Detta gäller såväl processkemikalier som tvätt- och rengöringsmedel. Enligt miljöbalkens hänsynsregler är alla skyldiga att använda den minst farliga produkten om det finns alternativ.

Farligt avfall

Vissa processbad och andra vätskor klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen. Exempel på farligt avfall är förbrukade processbad, spillolja, förbrukad kylarglykol samt färg- och limrester. Farligt avfall tas om hand och skickas med godkänd transportör för behandling eller destruktion vid särskild anläggning.

Fett

Fett från verksamheter, t.ex. restauranger, kan avsättas i ledningsnätet när avloppsvattnets temperatur sjunker. Fettet fälls ut i ledningsnätet och kan orsaka stopp och förträngningar. Stora mängder fett till reningsverket kan även orsaka överbelastning av det biologiska reningssystemet. Krav finns

på installation av fettavskiljare i avlopp för verksamheter som hanterar eller tillverkar livsmedel.

Övrigt avfall

Inga former av övrigt avfall (till exempel från avfallskvarnar, kasserad råvara eller produkt) får tillföras avloppsnätet såvida inte särskild överenskommelse träffats med huvudmannen.

Polisanmälan

Huvudmannen kan polisanmäla olämpliga utsläpp som försämrar reningsprocess och/ eller slamkvalitet. Vanligtvis kontakter huvudmannen tillsynsmyndigheten för att gemensamt med denna vidta lämpliga åtgärder. Tillsynsmyndigheten har skyldighet att anmäla misstanke om miljöbrott till polisen.

Riktlinjer vid utsläpp

Avloppsvatten som tillförs den kommunala anläggningen ska vara behandlingsbart i reningsverket. Ingående ämnen ska vara biologiskt nedbrytbara eller avskiljbara i den kemiska fällningen.

Fastighetsägaren ska redovisa både vilka ämnen som kan finnas i avloppsvattnet och i vilken mån de är toxiska mot vattenlevande organismer, bioackumulerbara och nitrifikations- eller respirationshämmande. Avloppsvatten som innehåller vätskor, ämnen eller föremål som kan skada ledningsnätet, ledningsnätets funktion, reningsprocessen i avloppsreningsverket eller medföra skada eller olägenhet på annat sätt får inte heller ledas till den allmänna avloppsanläggningen.

Vanligt förekommande föroreningar i avloppsvatten från miljöfarlig verksamhet, bl. a. Industrier, har uppdelats i två tabeller. I tabell 1 finns parametrar som i första hand kan vara skadliga för ledningsnätet. I tabell 2 finns parametrar som kan påverka reningsprocesserna, slammet eller recipienten.

Riktlinjer för ämnen med påverkar på ledningsnät

Parametrar som kan skada ledningsnätet anges i tabell 1 som riktvärden i förbindelsepunkten till dag- eller spillvattennätet. Hänsyn till utspädning från andra verksamheter i samma fastighet kan tas.

Med ett riktvärde avses ett värde som inte bör överskridas. Förbindelsepunkten ligger vanligen i anslutning till tomtgränsen. Olägenheter kan orsakas även av kortvariga överskridanden. Varje enskild kommun bedömer emellertid själv risken för skador på det egna ledningsnätet.

Strängare krav kan aktualiseras vid utsläpp av stora mängder vatten till spillvattennätet eller vid utsläpp till dagvattennätet för att skydda miljön.

Tabell 1 Krav på ledningspåverkande parametrar

Parameter	Riktvärde	Typ av olägenhet
pH min	6,5	Materialsador
pH max	10	Materialsador
Temperatur min	10 °C*	Materialsador
Temperatur max	45 °C	Materialsador
Klorid	2 500 mg/l	Materialsador
Konduktivitet	500 mS/m	Materialsador
Sulfat (summa sulfat SO ₄ , sulfat SO ₃ och tiosulfat S ₂ O ₃)	400 mg/l	Materialsador
Magnesium, Mg	300 mg/l	Materialsador
Ammonium, NH ₄	60 mg/l	Materialsador
Fett, avskiljbart**	50 mg/l	Igensättning

* eller inkommande vattens temperatur. ** Fettavskiljare ska vara utrustade med fungerande och godkända larm och tömmas minst en gång per år

Riktlinjer för ämnen som kan påverka reningsprocesserna eller slammet

I tabell 2 skall värdena betraktas som varningsvärden. Överskrids dessa medför det vanligen krav på interna reningsåtgärder före utsläpp till det allmänna avloppsnätet. Värdena avser dygns-, vecko- eller månads-medelvärden, uppmätta i utgående processavloppsvatten direkt efter reningsanläggning där sådan finns. För oljeindex eller opolära alifatiska kolväten och cyanid gäller stickprovsvärde. Efter bedömning i det enskilda fallet avgör huvudmannen vilka halter som kan accepteras.

Tabell 2 Krav på ämnen som kan påverka reningsprocesserna eller slamkvaliteten

Parameter	Varningsvärde (samlingsprov för dygn, vecka, månad)
Bly (Pb)	50 µg/l
Kadmium (Cd)	< 0,5 µg/l *
Koppar (Cu)	200 µg/l
Krom, total (Cr)	50 µg/l
Krom, 6-värd (Cr)	10 µg/l
Kviksilver (Hg)	< 0,5 µg/l *
Nickel (Ni)	50 µg/l
Silver (Ag)	50 µg/l
Tenn (Sn)	10 µg/l
Zink (Zn)	200 µg/l
Miljöfarliga organiska ämnen	bör inte förekomma
Parameter	Varningsvärde (stickprov)
Oljeindex (petroleumkolväten) eller opolära alifatiska kolväten (mineralolja)**	50 mg/l , övriga ** 100 mg/l , bilvårdsanläggning **
Totalcyanid, tot-CN	0,5 mg/l
Fri cyanid, CN	0,1 mg/l
Parameter	Varningsvärde (samlingsprov för dygn)
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 20 % processavloppsvatten	20 % hämmning
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 40 % processavloppsvatten	50 % hämmning

*Kadmium resp. kvicksilver förekommer i normalt hushållspvatten i låga halter men skall inte förekomma i industriellt processavloppsvatten som släpps till avloppsnätet. ** Bensin- och oljeavskiljare ska vara utrustade med fungerande och godkända larm och tömmas minst en gång per år

Andra parametrar

För ämnen som inte finns angivna i tabellerna, t ex organiska ämnen, får en bedömning göras från fall till fall. Kemikalieförteckningen tillsammans med Kemikalieinspektionens nya prioriteringsverktyg PRIO och Begränsningsdatabasen utgör en grund för att identifiera och ersätta miljöfarliga organiska ämnen. Att ett ämne saknas i en tabell innebär inte att det fritt får släppas ut till avloppsnätet. Huvudmannens bedömning avgör om utsläpp får ske. Vidare får inte avsiktlig utspädning av processavloppsvatten göras för att erhålla lägre halter.

Avloppsvattnet skall vara behandlingsbart

Giftighet

Större utsläpp av giftiga ämnen kan medföra att avloppsreningsverkens biologiska processer slås ut eller att vattenlevande organismer i recipienten påverkas negativt.

Bioackumulation

Ett ämne som lätt ackumuleras (upplagras) i en vattenlevande organism kallas bioackumulerbart. Ämnen med hög bioackumulerbarhet anrikas lätt till nivåer som är skadliga för organismen, speciellt om de inte är lätt nedbrytbara.

Nedbrytbarhet

Ämnen som bryts ner mycket långsamt ansamlas i miljön och blir kvar länge. De kan spridas långa vägar och utgöra en risk i framtiden.

Kvoten BOD_7/COD , den biokemiska syreförbrukningen under 7 dygn och den kemiska syreförbrukningen, kan ge en uppfattning om ett ämnes förmåga att brytas ner. Om kvoten BOD_7/COD understiger 0,43 kan man anta att avloppsvattnet innehåller ämnen som inte är lätt nedbrytbara. Ytterligare undersökningar kan då behöva göras. Även vid högre kvoter kan vattnet innehålla svårnedbrytbara ämnen i låga halter. En bedömning i det enskilda fallet måste alltid göras.

Kriterier för miljöfarlighet finns i Kemikalieinspektionens föreskrifter.

Nitrifikationshämning

Kväve avskiljs genom två biologiska processer, nitrifikation och denitrifikation. Bakterierna som utför nitrifikationen har visat sig vara känsliga för hämmande ämnen i avloppsvattnet. Ett kontinuerligt flöde av hämmande ämnen in till avloppsreningsverket kan göra att kväveavskiljningen hela tiden fungerar sämre än avsett. Vid större utsläpp av giftiga ämnen kan bakterierna helt slås ut och det tar då mycket lång tid innan processen åter fungerar. Kemiska ämnen som, enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering av kemiska ämnen, klassas som miljöfarliga eller ämnen som är nitrifikationshämmande bör inte tillföras avloppsnätet. Bedömning görs i samråd med huvudmannen för avloppsreningsverket.

Särskild reningsavgift

Särskild reningsavgift kan tas ut, på anmodan av huvudmannen, för avloppsvatten med högre föroreningsinnehåll än hushållspillvatten.

Avloppsavgiften i VA-taxan är avsedd att täcka kapital- och driftkostnader för avledning och rening av normalt hushållspillvatten. Särskild reningsavgift kan tas ut för rening av avloppsvatten vars föroreningsinnehåll är högre än normalt hushållspillvatten. Reningsavgiften täcker endast merkostnaden för behandling i reningsverk och inte eventuella skador på huvudmannens VA-anläggning.

De föroreningar som kan medföra särskild reningsavgift är:

- organiskt material (mäts som TOC, COD_{Cr} eller BOD₇)
- suspenderade ämnen (susp)
- fosfor (P_{tot})
- kväve (N_{tot})

Olyckshändelser

Inträffar en olyckshändelse som medför utsläpp av t ex syror, lösningsmedel, metaller, oljor eller produkter av olika slag ska huvudmannen för VA-verksamheten, tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen eller miljökontoret) och räddningstjänsten omgående kontaktas. Telefonnummer till respektive kommuns huvudman finns nedan.

Vid olyckshändelse kontakta berörd kommun/huvudman:

Dagtid

Reningsverket:

Enheten för miljöfrågor:

Räddningstjänsten: SÖRF Ystad 0411-577 911/12

Kvällstid och helger

Beredskapspersonal kontaktas genom SOS-kommunal felanmälan (VA) 040-677 90 65 och räddningstjänsten (vakthavande befäl) 0411-577 900.

Dagtid

Reningsverket: 0416-

Enheten för miljöfrågor: 0416-270 00 vx

Räddningstjänsten: SÖRF Ystad 0411-577 911/12

Kvällstid och helger

Beredskapspersonal kontaktas genom SOS-kommunal felanmälan (VA) 040-677 90 65 och räddningstjänsten (vakthavande befäl) 0411-577 900.

Dagtid

Reningsverket: Ystads kn 0411-577 330, Trelleborgs kn 0410-733 808

Enheten för miljöfrågor: 0411-536 000 vx

Räddningstjänsten: SÖRF Ystad 0411-577 911/12

Kvällstid och helger

Beredskapspersonal kontaktas genom SOS-kommunal felanmälan (VA) 040-677 90 65 och räddningstjänsten (vakthavande befäl) 0411-577 900.

Dagtid

Reningsverket:

Enheten för miljöfrågor:

Räddningstjänsten: SÖRF Ystad 0411-577 911/12

Kvällstid och helger

Beredskapspersonal kontaktas genom SOS-kommunal felanmälan (VA) 040-677 90 65 och räddningstjänsten (vakthavande befäl) 0411-577 900.

Dagtid

Reningsverket: 0411-577 330 eller 0709-477 330 eller 0709-457 991

Enheten för miljöfrågor: 0411-

Räddningstjänsten: SÖRF Ystad 0411-577 911/12

Kvällstid och helger

Beredskapspersonal kontaktas genom SOS-kommunal felanmälan (VA) 040-677 90 65 och räddningstjänsten (vakthavande befäl) 0411-577 900.

Krav på åtgärder för branscher

Som framgår av ovan sker en individuell prövning vid anslutning av industrier och verksamheter. Vår referens är hushållsavloppsvatten. Nedan finns en sammanställning av de generella krav som ställs idag vid anslutning av olika branscher.

För anslutning av industriell verksamhet krävs vanligen interna åtgärder såsom

- användandet av bästa möjliga reningsteknik
- slutning av processer
- återanvändning av sköljvatten
- återföring av koncentrat till bad
- kemikalieåtervinning
- utbyte av miljöfarliga kemikalier mot mer miljöanpassade

Koncentrerade kemikalier och bad får inte ledas till reningsverket. Dessa är farligt avfall och ska tas omhand separat. Naturvårdsverket utfärdar allmänna råd och faktablad för en rad olika branscher.

Bilverkstad, verkstad

Verkstadsarbeten bör utföras i lokal som saknar avlopp. Spillolja och förbrukad kylarglykol får inte släppas ut i avloppsnätet. Oljeavskiljare skall installeras i avlopp från verksamheter där risk för oljespill föreligger. Oljeavskiljare ska vara dimensionerad för aktuella flöden och får släppa ut maximalt 50 mg olja per liter mätt som oljeindex. Vid ny- eller ombyggnad ska oljeavskiljare dimensioneras enligt SS-EN 858. Larm (optiskt och akustiskt) för hög oljenivå ska finnas. Tömning av avskilt slam och avskild olja ska ske regelbundet så att avsedd funktion upprätthålls, dock minst en gång per år. Vatten från detalj- och motortvätt får inte avledas till oljeavskiljaren utan skall tas om hand som farligt avfall.

Energianläggning

Avloppsvatten från förbränningsanläggningar för energiproduktion bör i största möjliga mån återanvändas i processen. I andra hand bör vattnet samlas upp och lämnas som farligt avfall eller, efter effektiv rening, släppas direkt till recipient och inte ledas till kommunalt avloppsreningsverk.

Fordonstvätt

Oljeavskiljare ska vara dimensionerad för aktuella flöden och får släppa ut maximalt 50 mg olja per liter mätt som oljeindex. Vid ny- eller ombyggnad ska oljeavskiljare dimensioneras enligt SS-EN 858. För anläggningar dimensionerade för 5000 tvättar/år ska kompletterande rening av spillvattnet (förutom oljeavskiljare) installeras vid ny- eller ombyggnad. Spolplattor utomhus där tvätt av fordon skar ska vara försedda med tak samt anslutna till oljeavskiljare. Vatten från detalj- och motortvätt får inte avledas till oljeavskiljaren utan skall tas om hand som farligt avfall.

Grafisk och fotografisk verksamhet

Förbrukade färg- och svartvit framkallare, plåtframkallare samt fixerbad får inte släppas ut i avloppsnätet. Vid grafisk verksamhet hanteras vätskor innehållande organiska lösningsmedel och andra ämnen med giftiga egenskaper. Dessa får inte släppas ut i avloppsnätet. Silverhaltiga sköljvatten skall recirkuleras och samlas upp som farligt avfall alternativt behandlas med jonbyarteknik eller motsvarande.

Färg och lack

Ridåvatten från sprutboxar får inte släppas till avloppsnätet. Sköljvatten från tvätt av utrustning bör behandlas, t.ex. i ultrafilter. Vissa sköljvatten kan direkt återföras till processen. Kemisk fällning före utsläpp kan sänka halten av metaller och organiska ämnen i processavloppsvattnet.

Mekanisk verkstad

Förbrukade skärvätskor, avfettningsbad och förbrukade detaljtvättvätskor samt ridåvatten från sprutboxar får inte släppas till avloppsnätet. Oljeavskiljare ska installeras där risk för oljespill föreligger. För avskiljare gäller samma krav som för bilverkstad.

Lagring av kemikalier och farligt avfall

Inomhus

Lagring och hantering av kemikalier eller farligt avfall inomhus ska ske så att spill eller läckage inte kan nå spill- eller dagvattennätet. Kemikalier bör därför lagras invallade. Invallningen ska kunna rymma 10 % av den lagrade volymen, dock minst volymen av den största behållaren.

Utomhus

Lagring och hantering av kemikalier eller farligt avfall utomhus ska ske så att spill eller läckage inte kan nå spill- eller dagvattennätet eller genomsläpplig mark.

Livsmedelsverksamhet

Till livsmedelsverksamhet räknas både småskalig verksamhet (t.ex. restauranger, bagerier, pizzerior, gatukök och charkuterier) och storskalig livsmedelsindustri (t.ex. mejerier och slakterier) med tillverkning eller hantering av livsmedel. All verksamhet som hanterar livsmedel ska ha fettavskiljare installerad. Fettavskiljaren skall dimensioneras efter aktuella flöden och verksamhetens art och omfattning. Optiskt och akustiskt larm ska finnas. Tömning ska ske så ofta att avskiljaren fyller avsedd funktion, dock minst en gång per år.

Sjukhus och andra vårdinrättningar

För röntgenavdelningar på sjukhus gäller samma krav avseende fotokemikalier som för grafisk verksamhet. För tandvårdsverksamhet inom sjukhus gäller samma krav som för övrig tandvårdsverksamhet.

Fasta och flyttande läkemedel får inte hällas ut i avloppet. Endast näringslösningar och fysiologiska saltlösningar utan tillsatser av läkemedelssubstanser får hällas ut. Kemikalierester från laboratorier skall inte hällas i avloppet.

Tandvårdsmottagningar

För tandvårdsmottagningar gäller att allt vatten som varit i kontakt med amalgam skall behandlas i godkänd amalgamavskiljare innan det leds till avloppsnätet. Avskiljare skall t.ex. finnas vid behandlingsstolen och vid vask där instrument rengörs.

Tvätterier

Avloppsvatten från tvätterier som tvättar arbetskläder och/eller mattor innehåller bland annat olja och metaller. Tvättvattnet kan behöva renas före utsläpp till spillvattennätet.

Verksamheter där risk för oljespill föreligger

Förbrukade avfettningsbad, detaljtvättsvätskor, spillolja och kylarglykol får inte släppas ut i avloppsnätet. Oljeavskiljare skall installeras i avlopp från verksamheter där risk för oljespill föreligger. För avskiljare gäller samma krav som för bilverkstad.